

פסחים דף עה

שאלה: בעא מיניה רב חיננא בר אידי מרב אדא בר אהבה: תנור שהסיקו בקליפי ערלה, וגרפו ואפה בו את הפת, לדברי האוסר מהו?
תשובה: אמר ליה: הפת מותרת.

קושי מפסח: טעמא - דגלי רחמנא **צ"י אע צ"י אע** שתי פעמים. הא לא גלי רחמנא - הוי אמינא צלי אש הוא!

תירוצ' 1: אמר ליה: גלי רחמנא התם, וילפינן מינה.

תירוצ' 2: ואי בעית אימא: התם טעמא - דכתב רחמנא **צ"י אע** שתי פעמים, הא לא כתב רחמנא **צ"י אע** שתי פעמים - הוה אמינא: אאש קפיד רחמנא, ואפילו גרפו נמי **צ"י אע** הוא. אבל הכא - אעצים דאיסורא קא קפיד רחמנא, והא ליתנהו

מסקנה: גרף את הגחלים זה אינו נחשב **צ"י אע** וגם אינו נחשב באיסור של קליפי ערלה

קרבן פסח על גחלים

הלכה: תנו רבנן: **חתכו ונתנו על גבי גחלים. רבי אומר: אומר אני שזה צלי אש.**
גחלים=אש

סתירה: רמי ליה רב אחדבוי בר אמי לרב חסדא: מי אמר רבי גחלים אש נינהו, ורמינהו: (ויקרא יג) **נכות אע, אין לי אלא שנכוה באש, נכוה בגחלת, ברמץ, בסיד רותח, בגפסיס רותח וכל דבר הבא מן האור**, לאיתוויי חמי האור, **מניין? תלמוד לומר נכוה נכוה ריבה**. טעמא דרבי רחמנא **נכוה נכוה**, הא לא רבי רחמנא **נכוה נכוה** - גחלים לאו אש נינהו!

גחלים רק =אש כשיש דרשה ספציפית

תירוצ': צמצום הדרשה רק במקרה של גחלת, בשאר מקרים גחלת=אש אפילו בלי דרשה קושי על התירוצ': וגחלים של מתכת לאו אש הוא? והא גבי בת כהן, דכתיב (ויקרא כא) **כאש תשרף** ואמר רב מתנה: פתילה של אבר היו עושין לה!

גחלים של מתכת=אש

תירוצ': שאני התם, דאמר קרא **כאש תשרף תשרף** לרבות כל שריפות הבאות מן האש,

גחלים של מתכת=אש רק כשיש ריבוי ספציפי בפסוק

כאש תשרף=כל דרכי שריפה שבאות מן האש

(הגמרא מספיקה את הדיון ושואלת כמה שאלות בקשר לדרך ששורפים את הבת כהן ואז חוזרת להקשות על התירוצ')

קושי על התירוצ': אמר ליה רבי ירמיה לרבי זירא: וכל היכא דכתיב **כאש תשרף** לרבות כל שריפות הבאות מחמת אש הוא? והא גבי פרים הנשרפים, דכתיב בהו (ויקרא ד) **ושרף אתו עץ עציס כאש** ותניא: **כאש** - ולא בסיד רותח, ולא בגפסיס רותח!

כאש לא כולל כל דרכי שריפה

תירוצ': כשכתוב **כאש** ואח"כ **תשרף** זה כולל כל דרכי שריפה

הכא כתיב **ושרף אתו עץ עציס כאש** - לבסוף אש, למימרא דאש - אין, מידי אחרינא לא.

קושי: התם נמי כתיבא שריפה לבסוף, דכתיב (ויקרא ד) **עץ שפך הדגן ישרף!**

תירוצ': אמרי: ההוא **ישרף** מיבעי ליה לכדתניא: ישרף - אף על פי שאין שם דשן,

ישרף - אף על פי שהצית האור ברובו.

פתרון אחר לסתירה: רבינא אמר: כרוך ותני (ויקרא יג) **נכות אע** - אין לי אלא שנכוה באש ובגחלת. נכוה ברמץ בסיד רותח ובגפסיס רותח, ובכל דבר הבא מחמת האור לאיתוויי חמי האור - מניין? תלמוד לומר **נכוה נכוה ריבה**.